

MuseumsLosen

En digital fellesløsning for museum-skole samarbeidet

MuseumsLosen skal bli en felles nettside hvor museene når ut til lærere med museumstilbud rettet mot skolen - både digitale formidlingstilbud og museumsbesøk. Lærere skal kunne benytte MuseumsLosen som et planleggingsverktøy når de planlegger skoleåret.

Museum Vest (MV) ble i 2017 tildelt kr 200 000 gjennom Kulturelt utviklingsprogram (KUP) til prosjektet. Med tilskuddet fra Hordaland fylkeskommune, sammen med egeninnsats fra Museum Vest har vi i 2018 igangsatt hovedprosjektet som innebærer utvikling og lansering av nettsiden. Bergen kommune har bidratt med 100 000 i 2017 og 100 000 i 2018. Estimert lansering er august 2018.

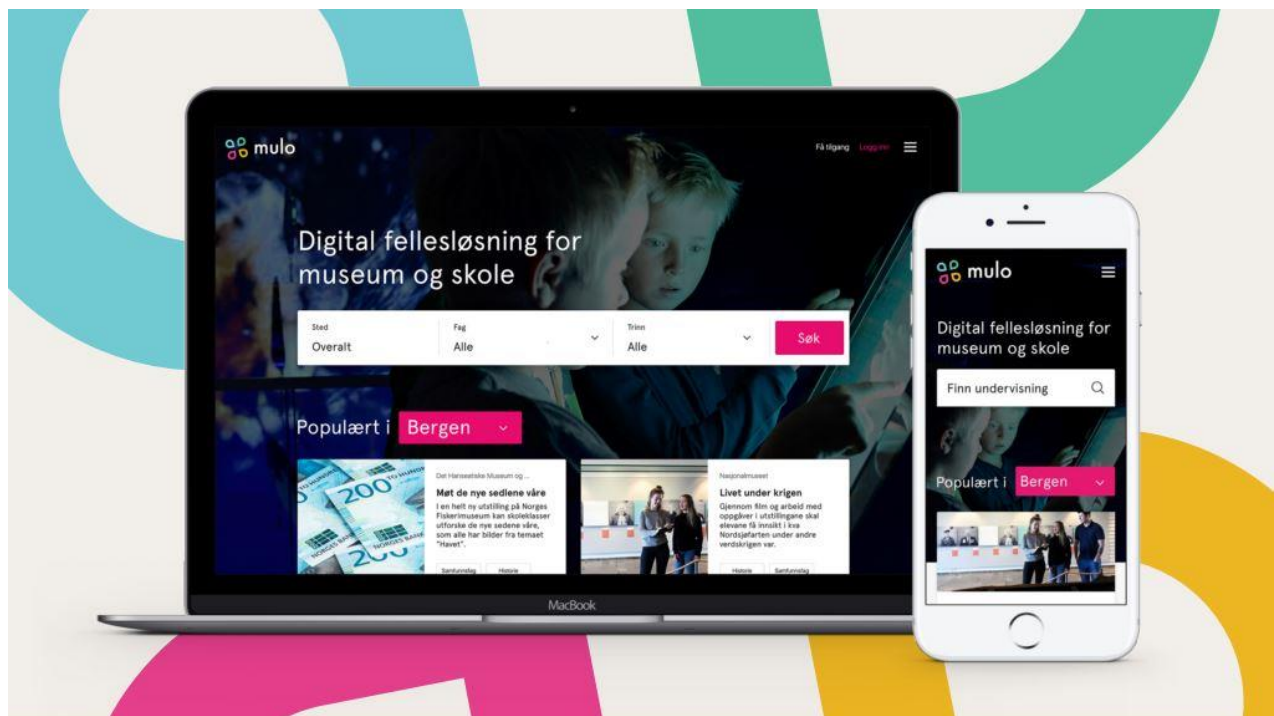
Vi søker i år om tilskudd fra Hordaland fylkeskommune/KUP for årene 2018 og 2019, for å sikre gjennomføring av prosjektet.

En felles prosjekt – ledet av Museum Vest

I tillegg til Museum Vest, som har prosjektledelsen og koordinerer samarbeidsprosjektet, har følgende museer per mai 2018 bekreftet at de vil være medlemsmuseer i MuseumsLosen:

- **Bergen Sjøfartsmuseum**
- **Bymuseet i Bergen**
- **Museumssenteret i Hordaland**
- **Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum**
- **Norsk Oljemuseum**
- **Norsk Luftfartsmuseum**
- **Olav H. Hauge-senteret**
- **Ivar Aasen-tunet**

Disse museene samarbeider nå med MV om innholdsproduksjonen i forbindelse med utviklingen av nettsiden og vil være synlige med sine skoletilbud når MuseumsLosen lanseres. Vi tar fortløpende imot flere museer som ønsker å være med. Vi er foreløpig i dialog med KODE og Jærmuseet. Dersom det kommer flere museer til prosjektet under søknadsbehandlingsperioden vil vi ettersende informasjon om dette.

Designskisse utviklet av Knowit AS

Rapport fra arbeidet i 2017 og vår 2018

I 2017 ble forprosjektet avsluttet. Webutviklingsselskapet Knowit AS har vært vår samarbeidspartner i dette arbeidet. Det ble utarbeidet en skisse for nettsidens funksjoner og design og et kostnadsestimert for utvikling og drift av nettsiden.

Museum Vest etablerte høst 2017 en referansegruppe med representanter fra Bymuseet i Bergen, Museumssenteret i Hordaland, Norsk Oljemuseum, Bergen Sjøfartsmuseum, Olav H. Hauge-senteret og Norsk Vasskraft- og Industristadmuseum. Denne gruppen har diskutert behov og utfordringer i forhold til museenes skoleformidling og innspillene er tatt med i konseptutviklingsarbeidet.

En lærerundersøkelse er også gjennomført, med 158 respondenter fra grunnskole og videregående skole, i Hordaland og Rogaland. Lærerundersøkelsen viser et behov for tydelig informasjon om museumstilbudenes faglige relevans for skolene.

Prosjektledelsen har hatt to møter med Kulturtanken – den kulturelle skolesekken Norge, for å koordinere arbeidet i forhold til den nasjonale portalen som Kulturtanken nå skal utvikle. Vi har diskutert mulige løsninger for å synliggjøre museumstilbud støttet av den kulturelle skolesekken, og sett på hvordan våre to systemer best kan linkes opp mot hverandre for en god brukeropplevelse. Vi skal fortsette dialogen høst 2018.

Prosjektledelsen har også hatt samtaler med kulturavdelingen ved Hordaland fylkeskommune om prosjektutviklingen i både 2017 og 2018. Vi er også i dialog med fagavdelingen for skole og barnehage (Bergen kommune). Her har vi bl.a. tilbud om faglig støtte i forhold til tilpasning til skolehverdagen og gjeldende læreplan.

Våren 2018 startet hovedprosjektet med utviklingen av nettsiden. Tilbud fra tre webutviklingsfirma ble hentet inn. Valget falt på Knowit AS, som med utgangspunkt i konseptet som forelå satte i gang med utviklingen i april. I samme periode gikk referansegruppen av museer over til å bli en arbeidsgruppe.

Plan for søknadsårene 2018 og 2019

Arbeidet i denne perioden vil hovedsakelig bestå av:

- Promotering av tilbudet til skolene og skoleeiere
- Promotering av tilbudet til museer for å øke antall medlemsmuseer nasjonalt
- Gjennomføre et evalueringsprosjekt for begge målgrupper: lærere og museer
- Utvikle brukervennlig integrering av Digitalt Museum på MuseumsLosen-nettsiden
- Utvikle et brukervennlig skille mellom digitalt tilbud vs. museumsbesøk
- Utvikle et tilbakemeldingssystem for lærere
- Utvikle system for automatisk e-postutsendelse etter brukerens personlige preferanser
- Tilpasning til ny nasjonal læreplan som trer i kraft i 2019 i samarbeid med fagavdelingen for skole i Bergen kommune
- Andre tilpasninger av tjenesten etter tilbakemeldinger fra lærere og medlemsmuseer gjennom evalueringsprosjektet
- Opprettelse og oppfølging av en Facebook-side for MuseumsLosen
- Koordinering av samarbeidet (kommunikasjon med medlemsmuseer/web-leverandør og møtevirksomhet) og redaksjonelt innholdsarbeid
- Detaljplanlegge og gjennomføre nasjonal lansering

Fremdriftsplan i grove trekk for hovedprosjektet 2018-2019

2018

August:

- Realisere og lansere MuseumsLosen

September:

- Oppstart av evalueringsprosjekt

August - desember:

- Øke antall medlemsmuseer, primært i Hordaland, Rogaland og Sogn og Fjordane.
- Promotering opp mot skolen

2019

Januar-mai:

- Tilpasninger til ny nasjonal læreplan
- Tilpasninger til lansering av MuseumsLosen som en nasjonal fellesløsning
- Øke antall medlemsmuseer nasjonalt

Juni:

- Evalueringsprosjektet avsluttes
- Endringer/oppgraderinger fullføres

August:

- Lansering av ny oppgradert versjon av MuseumsLosen
- Nasjonal lansering

Funksjoner i MuseumsLosen

Bruken av MuseumsLosen er basert på at læreren benytter et *filtersøk* basert på aktuelt skoletrinn, fag, emne og sted. Dette søket vil generere treff på tre områder:

- Undervisningstilbud ved museene
- Digitale læringsressurser lagt ut av museene
- Aktuelle treff på Digitalt Museum

Andre funksjoner vil være:

- Bestillingsskjema for direkte kontakt med aktuelt museum.
- Innlogging for lærere som gir mulighet til å få egendefinert relevant info på e-mail (f.eks. kun ungdomstrinn og faget historie) og mulighet for å gi tilbakemelding til museene.
- Tilbakemeldingsmulighet for lærerne
- Tilgang for hvert medlemsmuseum til å legge ut sine undervisningsopplegg og digitale læringsressurser.

Målgruppene, deres behov og løsninger på disse

a) Lærere

Læreres behov er relatert til utviklingstrinn og læreplaner. Et grunnpremiss for MuseumsLosen er at den skal koble innhold og formidlingskompetanse til eksisterende kompetansemål i skolens læreplan og dermed tydeliggjøre relevans i forhold til skolehverdagen.

Lærere har i dag begrenset tid til planlegging og mottar store mengder tilbud gjennom ulike kanaler. Gjennom MuseumsLosen skal lærerne få "alt på ett sted". Nettsiden vil gi en oversiktlig tilgang til museenes skoletilbud, både undervisningsopplegg på museet og digitale læringsressurser. Den læreplanrelaterte oversikten gjør det enkelt for læreren å legge museenes tilbud inn i den årlige planleggingen av skoleåret.

Det forventes i dag at lærere benytter varierte undervisningsmetoder. I tillegg til å ta elevene med på museumsbesøk bruker lærere i dag digitale læringsressurser. MuseumsLosen vil også tilby læringsressurser knyttet opp til museenes fagområder. Disse ressursene er enten utviklet av museene selv, eller er anbefalt av fagpersoner ved museene. Dette kan være relevante videoer, skoleoppgaver og skriftlig fagstoff. Disse kan benyttes på skolen som fordypning i forbindelse med et museumsbesøk eller der museumsbesøk av geografiske årsaker ikke lar seg gjennomføre. Søk i MuseumsLosen vil også knyttes opp mot treff i Digitalt Museum, til bruk i skoleundervisningen.

Vi bruker museumsbesøk som en del av vår planlagte undervisning. Museene i Hordaland har tilbud som dekker store deler av vår læreplan og vi ønsker å benytte dette i større grad.

Anne Camilla Giæver-Enger,
Lærer ved Nordnes Skole

b) Museene

PREMISS: KULTUR slår fast at: «Kulturpolitikken skal legge til rette for at det profesjonelle kulturlivet og institusjonar på feltet skal styrke sin eigenart, og fremme samarbeid og fellesløysingar. Utvikling av partnarskap mellom ulike fagmiljø og kulturaktørar, vil vere eit viktig verkemiddel for bygging og utveksling av kompetanse»

MuseumsLosen vil etter vårt syn, være et svar til dette. Vårt mål er at MuseumsLosen skal spare museene for både arbeidstimer og løpende kostnader brukt på promotering av tilbud til skolene og administrasjon ved bestilling. Museenes tilbud sendes også direkte til fylkets lærere som har besøkt siden og meldt sin interesse for oppdatert informasjon. Et bestillingsskjema sparer administrasjonsressurser.

Overgangen til det digitale samfunnet krever at museene utvikler og tilbyr digital formidling. Dette er både ressurs- og kompetansekrevende. MuseumsLosen skal både legge til rette for deling av digitale læringsressurser rettet mot skolene, og skape en møteplass for samarbeid mellom museene om dette utviklingsarbeidet. Samarbeid på tvers av museene vil øke muligheten for realisering av slike prosjekter.

Digital formidling vil aldri kunne erstatte det fysiske museumsbesøket, men vi som museer skal være bevisste på, og aktivt tilstede i, den digitale verden. MuseumsLosen skal utvide nedslagsfeltet for formidlingen utover tradisjonelle geografiske begrensninger. I tillegg har den digitale formidlingen potensial til å skape økt interesse og bevissthet om museene som kunnskapsformidlere. Dette vil i neste omgang kunne generere økt besøk.

Store ressurser er investert i den nasjonale fellesløsningen Digitalt Museum (DM). DM skal integreres på MuseumsLosen, noe som vil bidra til at innhold ved DM effektivt når nye målgrupper: Lærere og elever.

MuseumsLosen møter både museenes og lærernes behov. Ved å stå samlet vil museene bli en tydeligere aktør i møte med skolen.

Jeg tror veien videre for ABM-feltet er å fungere som brede informasjonssentre som knytter klassisk kunnskap og formidling sammen med digitale verktøy og nye ordningssystemer, som gir kunnskap ny mening, retning og mulighet.

Tom Are Trippestad, leder senter for utdanningsforskning ved HiB
(Hentet fra ABM-planen til Bergen kommune)